

prima instanță - (judecătoria Hîncești) V. Suruceanu,
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, A. Bostan, V. Negru

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Axente Andrei în interesele societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” societate pe acțiuni în proces de lichidare privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care s-a respins cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă:

La 26 ianuarie 2016 Banca Comercială „Banca Socială” societate pe acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia solicitând încasarea în mod solidar a datoriei de 146641 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că prin contractul de credit nr.41/2011 din 24 august 2011 Banca Comercială „Banca Socială” societatea pe acțiuni a acordat societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci” un credit în sumă de 150000 lei, cu termen final de rambursare la 23 august 2012.

Susține ca măsură de asigurare a rambursării în termen a creditului acordat, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia, în calitate de fidejutori au garantat conform contractului de fidejusiune nr.41-56 din 24 august 2011, să execute în mod solidar și integral obligația debitorului societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci” de rambursare a creditului în cazul în care ultimul nu va onora obligațiile contractuale cu privire la achitarea creditului, a dobânzilor aferente lor și a plăților aferente creditului.

Indică reclamantul că debitorii nu-și onorează obligațiile contractuale cu privire la rambursarea creditului, cât și a plăților aferente acestora, fapt prin care încalcă flagrant condițiile contractului de credit.

Conform prevederilor contractului de credit, nu au achitat tranșele creditului, dobânzilor și a altor plăți scadente aferente, conform graficului stabilit, astfel, acumulându-se datoriile pecuniare.

Remarcă că a expediat în adresa părților notificările și reclamațiile prin intermediul cărora a fost solicitată achitarea benevolă a datoriilor la credit, dobândă și comision, nefiind satisfăcute cerințele înaintate.

Prin hotărârea judecătorei Hîncești din 07 iulie 2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Banca Socială” societatea pe acțiuni.

S-a încasat în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” societatea pe acțiuni suma datoriei în mărime de 156125 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia în contul statului, taxa de stat în mărime de 4683,75 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Hîncești din 07 iulie 2016, la 04 august 2016 societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia au depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Banca Socială” societatea pe acțiuni.

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 13 octombrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia și s-a acordat apelanților termen până la 07 decembrie 2016 ora 10⁰⁰, pentru prezentarea apelului motivat și achitării taxei de stat în mărime de 3512,25 lei. S-a comunicat părților că în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termen, cererea de apel va fi restituită.

La 07 decembrie 2016 apelanții societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia au prezentat apel motivat și au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 s-a respins cererea apelanților societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia privind scutirea de la plat taxei de stat.

Nu s-a dat curs repetat cererii de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia și s-a acordat apelanților termen până la 31 ianuarie 2016 ora 11⁰⁰, pentru prezentarea apelului motivat și achitării taxei de stat în mărime de 3512,25 lei. S-a comunicat părților că în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termen, cererea de apel va fi restituită.

La 23 ianuarie 2016, societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre judecare în ordine de apel.

În motivarea recursului a reiterat că, cererea privind scutirea de la plata taxei de stat este întemeiată, deoarece potrivit probelor prezentate Inspectoratul Fiscal de Stat a dispus suspendarea operațiunilor la conturile bancare a contribuabilului din

motivul neachitării la timp a obligațiilor fiscale și a altor plăți, iar prin încheierea executorului judecătoresc Nicolăescu Nicolae s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile și a conturilor bancare a întreprinderii.

Totodată la înaintarea cererii, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că apelanta Postolachi Zinovia este pensionară, iar Postolachi Anatolie este angajat la societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci” care la moment nu primește salariu.

Consideră recurentul că argumentele și probele prezentate sunt suficiente în admiterea pretenției privind scutirea de la plata taxei de stat, iar respingerea demersului la caz ar duce la îngrădirea accesului la un justiție, ceea ce ar fi o încălcare art.6 al Convenției.

Cererea de recurs a fost înaintată în temeiul art. 85 alin.4) și art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Prin referința depusă la 01 martie 2017 Banca Comercială „Banca Socială” societate pe acțiuni în proces de lichidare a indicat că încheierea instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurenți în recurs nu sunt demonstrate și probate în conformitate cu art.118 alin.1) din Codul de procedură civilă. A solicitat respingerea recursului.

Examinînd materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi respins ca fiind depus tardiv din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) Codul de procedură civilă, instanță de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 07 decembrie 2016.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, a fost emisă la 07 decembrie 2016.

Se reține, că în cadrul ședinței de judecată din 07 decembrie 2016, reprezentantul apelanților, avocatul Axente Andrei, a participat la ședința de judecată și în prezența acestuia a fost pronunțată încheierea, fiindu-i explicat termenul și modul de atac al acesteia (f. d. 133).

Cu toate acestea cererea de recurs a fost depusă de avocatul Axente Andrei în interesele societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia, numai la 23 ianuarie 2017, fapt ce se atestă prin ștampila de pe plicul de corespondență (f.d. 139), adică în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 425 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Contrar prevederilor art.425 Codul de procedură civilă, la 23 ianuarie 2017 avocatul Axente Andrei acționând în interesele societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia a declarat recurs, cu depășirea termenului de 15 zile, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.427 lit. a) Codul de procedură civilă de a respinge recursul, deoarece, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal

atrage decăderea, cu excepția când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Astfel, recurenții urmau a declara recurs în termen de 15 de zile de la data pronunțării încheierii, *adică pînă la 2 decembrie 2016 inclusiv*, însă recurenții au înregistrat cerere de recurs numai la 23 ianuarie 2016, cu omiterea neîntemeiată a acestuia.

În aceste circumstanțe, prin prisma art.425 Codul de procedură civilă termenul de atac a încheierii din 07 decembrie 2016 pentru recurent începe să curgă din 08 decembrie 2016. Or, instanța de apel a asigurat dreptul părților, respectiv și prezența acestora în ședința de judecată, ultimele urmînd să-și exercite drepturile procedurale cu bună-credință conform prevederilor legal și în termenul stabilit.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său.

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor *restricții legitime*, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit* pct. 51 -52).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, recurenții societatea cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen. Fiind persoane interesate în examinarea acestei cauze, urmau să întreprindă măsuri necesare în termenul legal imperativ.

În asemenea circumstanțe, neapuizînd calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția instanței de apel din 07 decembrie 2016, admițînd în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătorească. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, este cert că depunînd cererea de recurs la 23 ianuarie 2017 împotriva încheierii pronunțate la 07 decembrie 2016, *adică în afara*

termenului legal, recurenții au demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Mai mult, depunând recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 peste termen, recurenții nu au solicitat repunerea în termen și nu au prezentat careva probe pertinente în vederea justificării omiterii termenului de depunere a recursului, în ordinea stabilită la art. 116 Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac.

Curtea reține că obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procesual civile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a menționat că, la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante.

Luând în considerație cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a conchis de a respinge, ca fiind depus tardiv recursul declarat de avocatul Axente Andrei în interesele societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia.

În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. a), 428 alin.1) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Axente Andrei în interesele societății cu răspundere limitată „Radu-Lum-Luci”, Postolachi Anatolie și Postolachi Zinovia, ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari